

Anteckningar

Närvarande

Arjeta Ahmeti, Ale

Valmira Fazliu, Alingsås

Helena Villar, Göteborgs Stad

Paul Wallner, Göteborgs Stad

Kristina Rosengren, Kungsbacka

Maria Bernesjö, Kungälv

Jonathan Karlsson, Lerum

Mai Lundell, Lilla Edet

Jennie Fidler, Mölndal

Izla Garis, Mölndal

Margareta Olander, Stenungsund

Maria Tärnström, Tjörn

Ines Hadzic, Öckerö

Glenn Holmskog, Arbetsförmedlingen

Susanne Eriksson, Arbetsförmedlingen

Daniel Uddling, Länsstyrelsen

Marie Lindgren, Migrationsverket

Jeanette Olsson, FoU, GR

Patrick Gruzckun, GR

Natalja Lipovskaja Nilsson, GR

EJ närvarande

Maud Willardsson Engström, Göteborgs Stad

Anna-Lena Wallin, Härryda

Eva Ahlstedt, Partille

1. Inledning

Alla hälsas välkomna och en genomgång av dagordningen görs. Presentation av nya deltagare i nätverket.

2. Omvärldsbevakning

Länsstyrelsen

Daniel Uddling, utvecklare, delar aktuell information från Länsstyrelsen.

Regional samverkan i VG län:

Länsstyrelsen har drivit en regional samverkan i länet inom migration och integration sedan 2007 då den statliga myndigheten Integrationsverket lades ner och Länsstyrelsen tog över flera av de uppdrag som Integrationsverket hade, bland annat uppdrag kring regional samverkan inom politikområdena migration och asyl samt integration samt uppdraget att verka för beredskap och kapacitet att ta emot nyanlända i länet.

På grund av länets storlek finns en länsövergripande nivå och en delregional nivå inom respektive kommunalförbundsområde. Se bifogat bildspel.

Den länsgemensamma gruppen för samverkan och integration har fått ett breddare uppdrag och arbetar nu inte enbart med fokus på nyanlända utan personer med migrationsbakgrund.

Det regionala samrådet träffades den 8 mars (dvs bara de statliga aktörerna). Mötesanteckningar har mejlats ut tidigare.

Länsgemensamt samråd 15 maj-24

15 maj -24 är det länsgemensamt samråd. Dagen kommer att fokusera på långsiktig integration och innehålla informationspass samt ge tid för diskussion och reflektion. Det kommer att handla om våra kärnområden inom samverkan med ett särskilt fokus på arbetsmarknadsintegration.

Exempel på framgångsrika och långsiktiga verksamheter kommer att presenteras från samtliga delregioner.

Målgrupp är Integrationsansvariga, AME-chefer och/eller ansvariga för kommunala vuxenutbildningen. Max två personer per kommun.

Utlysning stadsbidrag integration

Tre kommande utlysningar inom stadsbidraget (se PP bildspel för mer information). TIA, 37 och 37a. Den lagrådsremissen kring massflyktsdirektivet kan påverka om ukrainarna som kommit ska omfattas av TIA medel eller av 37a. Vill man söka för en insats som omfattar nyanlända inkl. de som kommit inom massflyktsdirektivet kan man söka 37a medel.

Ett tips är att man i ansökan resonerar kring hur en eventuell godkännande av lagrådsremissen kommer påverka det man söker medel för.

Man kan söka medel nu tom den 3 april. Beslut väntas vara klara innan juli månad och utbetalningar sker inom 6 veckor från beslutsdatumet.

Migrationsverket

Marie Lindgren, regional expert, delar aktuell information från Migrationsverket.

Utkast till lagrådsremiss - Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd

Det föreslås bl.a. i SOU att en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering medger. Föreslås träda i kraft den 1 november 2024.

Folkbokföringen kommer att ske successivt och de som folkbokförs skrivs ut när Migrationsverket får kännedom om att folkbokföring har skett. Personerna registreras då som kommunmottagna och omfattas inte av LMA under en övergångsperiod på motsvarande sätt som asylsökande.

Personer med tillfälligt skydd omfattas av bosättningslagens målgrupp men faller ur målgruppen som kan anvisas enligt bosättningsförordningen när de skrivs ut ur LMA. Av utkastet framgår att det pågår ett arbete med att se över reglerna så att denna grupp ska kunna omfattas av anvisning enligt bosättningsregelverket i samband med folkbokföringen.

Den 14 mars hade VG-län ca 4 900 (ca 3150, 20-65 år, ca 770, 0-19 år) inskrivna med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet endast några hundra har beviljats tillstånd efter den 1/11- 2023.

Kommittédirektiv (Dir. 2024:22) - Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända - slutredovisas 31 mars 2025

Det kom ett kommittédirektiv om ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända som ska ge kommunerna större inflytande över mottagandet. Det står även att man ska villkora etableringsboendet och att den boende aktivt ska medverka för att hitta ett stadigvarande boende. Utredningen ska slutredovisas 31 mars 2025. Utredningen ska även se över ersättningsnivån till kommunerna för etableringsboendet.

Reformerat mottagningssystem

Uppdrag till Migrationsverket att förbereda inför ett reformerat system för mottagande av asylsökande som ska bidra till att uppfylla regeringens mål om en effektivare asylprocess och ett effektivare återvändandearbete.

Utgångspunkten är att asylsökande under asyltiden ska bo i särskilda center. Uppdraget ska inte omfatta systemet för mottagande av personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet.

Migrationsverket lämnar en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet senast 31 oktober. Myndigheten ska redovisa hur många platser som kommer behövas för detta (både för mottagnings- och återvändandecenter) samt hur många platser som går att tillhandahålla. Fler faktorer som beräknad boende tid, boendetid för barn, trygghet och säkerhet samt användandet av digitala hjälpmedel vid asylutredningar ska också finnas med i rapporten.

Dessa mottagningsboende ska företrädesvis inte placeras i eller nära särskilt utsatta områden. Frågor och svar

Frågor och svar:

Kommer det fler från Ukraina nu? Vi ser inte många anvisningar

Det kommer väldigt få och vi ser inte någon ökning. De som finns här idag och som kom tidigt vill i många fall stanna kvar även om kriget skulle sluta.

Utifrån Flyktingsbarnmottagningens verksamhet ser man med oro på hur mottagningscenter ska påverka barns psykiska mående eftersom deras metod bygger mycket på att normalisera en situation för barnen och skapa en vardag vilket är svårt på den typen av center.

Dessa farhågor har lyfts i dialogen kring lagrådsremissen. Men detta är ett politiskt beslut som vi behöver förhålla oss till.

Barnperspektivet är väldigt viktigt i relation till detta. Dels i dialogen inför men även sedan ifall denna lagrådsremiss går igenom.

Det nämndes att folkbokföringen kommer ske successivt vad menar man med det?

De som inte bott 1 år i Sverige den 1 november-24 kommer beröras av detta efter hand. Sedan är det ju en process hos Skatteverket att hantera alla ansökningar.

I lagrådsremissen står det att man bara ha några veckor på sig att folkbokföra sig efter 1 november.

Det är en gissning att handläggningstiden kommer dra ut lite på tiden, därav sker det successivt.

Har migrationsverket någon prognos om huruvida den här lagrådsremissen kommer leda till fler eller färre antal sökande från Ukraina.

Finns inga sådana prognoser.

En slutsats här är att allt tyder på att denna lagrådsremiss kommer gå igenom och att vi därför behöver förbereda oss för detta.

Kan Migrationsverket hjälpa oss ta fram adresser till de Ukrainare som är bosatta på egen hand i kommunerna.

Marie tar med sig denna fråga. De kan inte dela EBO adresserna rakt av.

Det är viktigt för kommunerna att vi kan nå ut till EBO gruppen i vår eventuella kartläggning av gruppens behov.

Ett tips är organisationen Help Ukraine som har många kontakter. Men inte alla har kontakt med dem, särskilt från EBO-gruppen.

Det kommer sannolikt finnas en möjlighet för kommunerna att inom statliga ersättningar kunna återsöka för vissa kostnader. Exakt hur detta kommer se ut vet vi inte i nuläget.

Utmaningen är för kommunerna är att etableringsenheterna bantats ner så rejält och detta kommer bli en stor och svårhanterad fråga för kommunerna. Vi kommer under mötet arbeta vidare med frågan.

Flera kommuner i landet kommer inte att yttra sig kring denna remiss pga av den korta svarstiden.

Arbetsförmedlingen

PP bilder finns.

Myndigheten vet inte hur många ukrainare som är inskrivna på Arbetsförmedlingen eftersom deras system ej tillåter denna informationsinhämtning. Verksamhetssamordnare Ana Sanchez har fått ett uppdrag av regionledningen att göra en analys utifrån lagrådsremissen, om vad detta skulle betyda för myndigheten och vilken beredskap behöver man ha på Arbetsförmedlingen.

En person som får arbetstillstånd enligt massflyktsdirektivet har samma villkor som för en person med UT.

Insatser som Arbetsförmedlingen kan erbjuda målgruppen:

- Information om svenska arbetsmarknad
- Digitala tjänster
- Översättnings av betyg och intyg
- Kartläggning av kompetenser
- Ersättning för intervjuer

I dagsläget ej möjligt att anvisa de som är här enligt massflyktsdirektivet till etableringsprogrammet men det kommer gå (för det som är 20+ år) om lagrådsremissen antas.

Det finns vissa begränsningar i vilka insatser och vilket stöd som kan erbjudas från Arbetsförmedlingen, bland annat på grund av att man enligt Skatteverket inte har rätt att folkbokföras i Sverige och därför inte omfattas av Arbetsförmedlingens försäkringsskydd.

Vilka anställningsformer som kan vara aktuella finns i PP-bildspelet som mejlas ut.

Flyktingmedicinsk mottagning & Flyktingbarnmottagning

Karin Lagerkvist, sjuksköterska från Flyktingmedicinsk mottagning och Sofia Olausson, barnläkare delger aktuell bild från verksamheten.

Flyktingmedicinsk mottagning är positiva på att se hur man i höst kan starta hälsoskolor för ukrainare (om lagrådsremissen går igenom).

Verksamheten har sedan kriget startat gjort ca 1500 hälsoundersökningar av ukrainare.

En spaning av dem är att det kom många ukrainska män med hantverksbakgrund. Det har varit svårt att nå dem, de har ofta korttidskontrakt med olika företag inom ex oljeindustrin. De har sitt jobb, transfer till och från jobb. Det är svårt att få kontakt med gruppen. Vad händer med dessa? Denna grupp har väldigt dålig koll på sina rättigheter i relation till hälso- och sjukvård och de har inga eller få andra samhällskontakter.

Överlag ser man låg kunskap om det svenska hälsosystemet och svenska samhället i stort i målgruppen ukrainare. Man möter många som är över 50 och som redan i den åldern gått ti pension i Ukraina vilket skapar ett förväntas glapp gentemot svenska pensionsålder/systemet.

Flyktingmedicinsk mottagning kommer framgent att finnas på Welcome House i Göteborg.

Flyktingbarnmottagningen träffar barn med komplexa utmaningar och man ser liknande mönster från tidigare flyktingvågor. Först kommer de med kroppsliga besvär och senare kommer de med psykiska besvär. Man ser att det ofta är ensamstående mammor med mycket tuff ekonomisk situation som har stora utmaningar att kunna ta del av vårdens insatser. Vi har skapat många försvårande strukturer. Ukrainarna kan genom sitt samordningsnummer inte ta emot digitala recept utan enbart pappersrecept vilket kostar pengar att skriva ut. Detta är en utmaning. Många saker kräver bank-ID. Dessa system gynnar de med rätt digitala hjälpmedel.

Det är mycket omflyttningar. Finns barn i målgruppen som redan efter 2 år bott på många olika ställen. Detta missar också barn med särskilda behov som inte får insatser eftersom de flyttas mellan olika skolor innan skolan gör ordentliga utredningar. Just dessa frekventa flyttar ställer till det med våra system som ofta är lite långsamma, särskilt när familjen inte har förmågan.

En stor utmaning i Göteborg är hemlöshet.

Finns en hel del familjer som inte fungerar bra. Där föräldrarna inte klarar av föräldraskapet och där barnen hamnar i kriminalitet. Man ser väldigt stora utmaningar för familjer utifrån en mångfald av brister i systemet som inte ger familjer det stöd de skulle behöva.

De ser stora utmaningar även med exempelvis skolans olika digitala system som väldigt få föräldrar förstår och då missar viktig information om barnen, ex frånvaromeddelande och mötesbokningar.

3. Workshop/Idéer och behov om en gemensam inventering eller kartläggning av gruppen som omfattas av massflyktsdirektivet

Nätverket diskuterade i mindre grupper:

Hur kan vi förbereda oss inför hösten genom att utforska målgruppen?

Hur/Vilka kunskaper behöver vi inhämta om vår målgrupp?

Hur kan vi samarbeta effektivt?

Samanställning av det vi vet om nuläget, finns i PP-bilderna.

- Folkbokföring från 1nov enligt förslaget
- Ej rätt till bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner
- Ej omfattas av LSS insatser
- Rätt till etableringsinsatser och etableringsersättning (från 20+)
- Rätt till bistånd enligt SoL
- Statlig ersättning till kommuner enligt gällande regelverk för nyanlända
- Aviserar förändring i bosättningsförordningen för möjlighet till anvisning enligt bosättningslagen

Dessa punkter skapar nya frågor:

Vad händer efter mars-25 om förslaget inte går igenom? Eftersom rättslig möjlighet att stanna här kan vara max 3år.

Kostnader för ekonomiskt bistånd?

Vad kommer det finnas för vägledning kring handläggningen av ekonomiskt bistånd?

Vilka är rimliga krav på självförsörjning – om man är under 65 år men redan har pension från Ukraina exempelvis

Av de ca 65.000 personer som sökt om uppehållsrätt enligt massflyktsdirektivet har ca 35.000 ansökt om förlängning. Resterande antas ha rest tillbaka till Ukraina eller till annat 3e land.

PP bilder på antalet ukrainare i GRs kommuner. Det var överraskande att hela 33% av de som är här är vuxna män. Många är familjer. Kring detta finns det en hel del konflikter mellan dessa familjer och de familjer där mannen är kvar vid fronten i Ukraina.

Enkät Göteborg stad bland ABO.

- 36% lönearbetar (lite fler av männen)
- 15% är inte arbetsföra

- 81% av barnen går i svenska skola
- 35% går i Ukrainsk skola

Scenariot är att regeringens förslag går igenom och att nedanstående (bör göras innan sommaren.)

- Vilken information behöver kommunerna ha om målgruppen?
- Hur kan vi inhämta den informationen? (EBO)
- Vad behöver vi samarbeta kring?

Detta kom upp i återsamlingen efter gruppdiskussionerna:

Detta behöver vi veta:

- o Målgruppens behov – inte vad vi tror att de behöver
- o IOM rapporten kan man utgå ifrån för där lyfter målgruppen en hel del frågor
- o Vi vill veta vilka som bor i kommunen som inte blivit anvisade – de som är anvisade har vi bra koll på (flera kommuner säger detta – EBO är utmaningen)
- o ABO har man redan relativt bra koll på, vilka de är och vad de behöver, EBO är den stora utmaningen. Även ABO behöver kartläggas men det är en hanterbar siffra
- o Vissa kommuner säger att de är tveksamma till vår uppskattning av antalet EBO i kommunerna. Andra kommuner känner igen sig i siffrorna - detta behöver undersökas

Hur kan vi få tag på målgruppen:

- o Svårt att få tag på alla
- o Skapa fokusgrupper för mer generella svar med representanter från respektive kommun. Risker med representanter är att vi inte får en heltäckande bild.
- o Utmaningen med enkät är att nå EBO gruppen
- o Civilsamhället skulle kanske kunna hjälpa till, involvera dem i att få enkäterna besvarade. Däremot ska vi undvika risken för dubbelsvar.

Beslut: en arbetsgrupp med representanter från nätverket och GR bildas som ska träffas den 26/3 för att diskutera möjliga vägar för kartläggning/inventering av målgruppen. Underlaget ska vara ett stöd för kommunerna i förberedande och planeringsfasen.

4. Övrigt

Mötetider HT-2024

Nätverket Mottagande och integration och chefsnätverket AME slås ihop
Gemensamma nätverksträffar HT-24:
6/9, 8/11 och 6/12, nätverksmöten utökas med 1 timme, kl 8:30-12:30

Kompetensseminarium med fokus Integration

TEAMS-träff med aktuell forskning. GR kan erbjuda detta under HT-24 för de som arbetar inom integrationsområdet. Inkom gärna med förslag på tema till GR.

Antecknat av:

Natalja Lipovskaja Nilsson

Planeringsledare